

10.11.2016

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
merete@vinje.stukuvvm.dk

Fora, DOF, LOF, FOF og Daghøjskoleforeningen takker for muligheden for at kommentere på udkast til nye bekendtgørelser for FVU og OBU samt de tilhørende udkast til standard-driftsoverenskomst og tilsynsvejledning. Vi har sammenfaldende synspunkter på forslagene og har derfor valgt at kommentere i fællesskab.

Vore organisationer er generelt meget positive over for de foreslåede ændringer, som vi håber vil rette op på nogle af problemerne med den situation, der har hersket, siden VUC overtog myndighedsrollen for området fra amterne.

Vi forventer at forslagene vil styrke mangfoldigheden af tilbud med hensyn til udbydere, kontekst, tilrettelæggelse mv., således at borgere i målgruppen for FVU eller OBU i højere grad end i dag kan få det bedst mulige tilbud i forhold til deres individuelle behov.

Vi vil især fremhæve følgende elementer som meget positive:

- at der gives ret til driftsoverenskomst ved en minimumsaktivitet på hhv. 5 og 2 årselever og at VUC fortsat kan vælge at indgå driftsoverenskomst ved lavere aktivitet.
- at driftsoverenskomstparterne får adgang til at etablere sig mere frit inden for udbudsområdet, herunder at der indføres standarddriftsoverenskomster, der begrænser lokale VUC'ers muligheder for at pålægge driftsoverenskomstparterne betalinger eller usaglige vilkår for aktiviteten.
- At VUC forpligtes til at afregne betaling til driftsoverenskomstparterne, herunder forskudsvis betaling, inden for en måned efter udbetalingen fra ministeret og kommuner.
- At der indføres klageadgang til STUK over VUC's afgørelser i forbindelse med indgåelse og opsigelse af driftsoverenskomst.

Tilbageværende problemer.

Vi er i udgangspunktet positive over for *tilsynsvejledningen*, og den intention om et mere gennemsigtigt og standardiseret tilsyn, den er udtryk for. Vi er dog noget usikre på, om vejledningen er tilstrækkelig til at forhindre/minimere de problemer med tilsynet, vi har set visse steder.

Denne bekymring hænger sammen med, at vi fortsat mener, at det er problematisk at VUC'erne er både udbydere og myndighed for andre udbydere på området. Vi frygter at dette fortsat vil give anledning til problemer, ikke mindst på tilsynsområdet, men vi håber og tror, at de vil blive færre og mindre end hidtil.

Et andet væsentligt problem står foreløbig uløst tilbage: *Betalingslovens* bestemmelser om, at aftaleindgåelse og afregning for jobcentrenes brug af FVU hos driftsoverenskomstparter skal ske via VUC.

Undervisningsministeriet har for længst anerkendt at bestemmelsen er u hensigtsmæssig og man har tilkendegivet, at man ville ændre den, men man har valgt at udskyde denne ændring til en situation, hvor *Betalingsloven* af anden grund skal ændres. Organisationerne finder det uforståeligt, at man lader dette omfattende spild af offentlige midler og andre ressourcer – hos VUC, driftsoverenskomstparter og jobcentre – fortsætte på ubestemt tid.

Hvad angår de foreliggende ændringsforslag er vore organisationer kritiske over for bestemmelserne i standarddriftsoverenskomstens pkt. 11.2, sidste punktum, der giver VUC adgang til at tilbageholde en andel af administrationstillægstaksten som aktivitetsafhængig betaling for de opgaver, der følger af at være udbudsansvarlig institution.

Vi er selvfølgelig helt enige i, at VUC skal have dækning for sine udgifter i forbindelse med den pålagte myndighedsopgave, men vi er uenige i, at hovedparten af udgifterne skal dækkes af driftsoverenskomstparterne, ligesom vi anser, at den anslåede udgift til myndighedsopgaverne er urealistisk høj.

Vore organisationer finder principielt, at hele udgiften til myndigheds- og administrationsopgaverne i forbindelse med driftsoverenskomsterne burde dækkes af ministeriet, idet det ifølge loven er ministeriet, der fører tilsyn med såvel VUC som driftsoverenskomstparterne. Ministeriet har dog i processen gjort klart, at der på dette punkt er tale om en beslutning, der ikke er til forhandling.

Vi anser imidlertid som nævnt også, at udgiften til VUC's myndighedsopgaver i forbindelse med driftsoverenskomster på området er sat alt for højt. Det forekommer voldsomt, at myndighedsopgaven ift. driftsoverenskomstparterne alene skal lægge beslag på et beløb¹, der svarer til 6 % af de samlede taxameterudgifter til FVU og OBU (FL 2017).

Vi anser det desuden for urimeligt, at den foreslåede ordning i praksis vil indebære, at VUC som udbyder af FVU og OBU får et rådighedsbeløb pr. årselev til egne kursister, der er omkring 7.000 kr. (FVU), hhv. 10.000 kr. (OBU) højere end det, som driftsoverenskomstparterne får for tilsvarende ydelse².

På den baggrund skal vi foreslå:

- at ministeriet genovervejer vurderingen af niveauet for VUC'ernes udgifter til varetagelse af myndighedsopgaver i forbindelse med driftsoverenskomster på området

¹ Fast og aktivitetsafhængig del af grundtilskud, 8,64 mio. + det beløb, 14,5 mio., som det iflg. forslaget estimeres, at VUC kan tilbageholde fra driftsoverenskomstparterne.

² Det sættes yderligere i relief af, at driftsoverenskomstparterne i gennemsnit har en noget lavere holdstørrelse end VUC og dermed alt andet lige højere driftsomkostninger pr. kursist/år. Herudover har driftsoverenskomstparterne større administrationsomkostninger pr. kursist end VUC har for egne kursister, idet VUC kan anvende sit eget studieadministrative system hertil, mens driftsoverenskomstparterne skal håndtere en dobbelt administration, hvor man ud over den primære studieadministration skal indberette oplysninger vedr. FVU/OBU-kursister i et særligt indberetningssystem. For så vidt angår de folkeoplysende udbydere modtager de desuden, modsat VUC, ikke noget grundtilskud til virksomheden.

- at den del af VUC's udgifter til *myndighedsopgaver* vedr. driftsoverenskomster, der ikke dækkes af grundtilskud (fast og aktivitetsafhængig del) bør finansieres af alle udbydere, incl. VUC, således at der ikke fastholdes en situation, hvor VUC får betydeligt bedre økonomiske vilkår som *udbydere* af FVU og OBU i forhold til driftsoverenskomstparterne.³
- Såfremt ministeriet fastholder den skæve finansieringsmodel vedr. myndighedsopgaven, så bør det til gengæld være et vilkår, at VUC stiller indberetningssystemet, Ludus Lighthouse, til rådighed for driftsoverenskomstparterne uden yderligere betaling. Det vil samtidig løse den monopolsituation, der er ligger i, at VUC kan forpligte driftsoverenskomstparterne til at anvende et system, som disse ikke har mulighed for at påvirke mht. pris og funktionalitet.

Vi skal dog understrege, at vi trods alt ser det som et ubetinget fremskridt i forhold til den nuværende situation, at der fastsættes et standardbeløb for betalingen til VUC, så det lokale VUC ikke kan fastsætte betalingen vilkårligt.

Bemærkninger til konkrete formuleringer i udkastene:

Vedr. udkast til FVU-bekendtgørelse:

§ 12: Vi vil gerne kvittere for at ministeriet med det foreslåede stk. 2, nr. 2 imødekommer ønsket om at aldersgrænsen skal kunne fraviges for unge, der deltager i kombineret ungdomsuddannelse. Vi ser imidlertid ingen grund til, at undtagelsen ikke også skal gælde på uddannelsens 1. del. I forhold til KUU-målgruppen er der al mulig grund til at fjerne alle formelle barrierer, der kan stå i vejen for, at den rette indsats kan sættes ind på det rette tidspunkt for den enkelte.

Standarddriftsoverenskomsten:

Vi forudsætter at standarddriftsoverenskomst for OBU vil følge samme mønster. Kommentarerne nedenfor gælder derfor tilsvarende for OBU.

Punkt 2.1 nr. i: Så vidt vi kan se bruges denne definition ikke i overenskomsten, hvorfor vi foreslår den slettet.

Punkt 5.3: Vi vil gerne kvittere for at ministeriet har tydeliggjort, at driftsoverenskomstparten kan gennemføre undervisningen med en FVU-lærer, der er ansat hos tredjepart, hvis det er hensigtsmæssigt for kursisterne og driftsoverenskomstpartens leder har den fulde instruktionsbeføjelse for læreren ift. FVU-undervisningen. Dette er i overensstemmelse med tidligere tilkendegivelser fra ministeriet, men der har ikke desto mindre i praksis været forskellige fortolkninger af bestemmelsen om tredjepart, så tydeliggørelsen er meget velkommen.

³ Vi vil i den anledning minde om, at forholdene på dette område ikke kan sammenlignes med underleverandørforhold på eks. AMU-området. Det har fra starten været forudsat, at der skulle være en bred vifte af udbydere af FVU og OBU med henblik på at sikre et tilstrækkeligt og varieret udbud ift. respektive målgruppers behov. Når VUC ved amternes nedlæggelse fik pålagt at overtage myndighedsrollen på området blev denne ambition om mangfoldighed bevaret og driftsoverenskomstparterne står da også i dag for godt 55% af FVU-aktiviteten og godt 45 % af OBU-aktiviteten. Driftsoverenskomstparterne har altså her en helt anden rolle og status end underleverandører på andre uddannelsesområder.

Punkt. 7.2 a: Formuleringen kan læses således at driftsoverenskomstparten kun har ret til at udbyde FVU i det omfang, den er nævnt i VUC's plan for udbuddet. Vi foreslår formuleringen tydeliggjort i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 16, stk. 2, nr. 3 og stk. 3:

- *på undervisningssteder inden for VUC's geografiske dækningsområde, under hensyn til VUC's plan for udbuddet*

Punkt 7.3: Sidste punktum forekommer unødvendigt og uhensigtsmæssigt. Indholdet af undervisningen er afgrænset af, at der er tale om FVU-undervisning og der ses ikke nogen grund til at undervisning der er etableret efter denne bestemmelse for eks. en virksomhed eller en faglig organisation skal være afgrænset i tid. Ofte har man jo ikke fra starten noget klart overblik over hvor stort behovet blandt ansatte eller medarbejdere er.

Punkt 10.4: Der er tilsyneladende en formuleringsfejl i punkt d).

Punkt 11.1: Ministeriet har klart bekræftet, at det er hensigten, at VUC også skal afregne forskudsbetaling med driftsoverenskomstparterne senest en måned efter, at man har modtaget denne. Vi vil gerne kvittere for denne imødekommelse, der er af meget stor betydning for ikke mindst de folkeoplysende udbydere's likviditet. Formuleringen i punkt 11.1 henviser imidlertid alene til betalinger på baggrund af indberetningerne i pkt. 9.1. Vi skal anmode om at det tydeliggøres, at bestemmelsen også gælder for forskudsbetalinger, eks. ved en tilføjelse: *Det samme gælder for forskudsvisse betalinger.*

Punkt 11.2: Vore organisationer er generelt uenige i denne bestemmelse, jf. ovenfor. Under alle omstændigheder foreslår vi, at der blot fastsættes en særlig takst for betalingen, uden henvisning til administrationstillægstaksten. At VUC kan tilbageholde hovedparten af administrationstillægstaksten indikerer, i modstrid med de faktiske forhold, at driftsoverenskomstparterne ikke har administrationsudgifter af betydning i forbindelse med undervisningen. Vi har forstået at henvisningen har rent teknisk karakter, men den giver et misvisende signal.

Punkt. 15.1: Vi foreslår at der tilføjes: *jf. dog punkt. 6.1.* for at tydeliggøre, at VUC ikke kan opsigte driftsoverenskomsten, hvis driftsoverenskomstparten har ret til denne efter punkt 6.1./bekendtgørelsens § 19, stk. 2.

Punkt 15.2: Vi er bekymrede for at en driftsoverenskomstpart, med det forkortede opsigelsesvarsel, kan blive tvunget til at nedlægge virksomheden selv om opsigelsen er usaglig og driftsoverenskomstparten senere får medhold i en klage til STUK. Vi foreslår at opsigelsesvarslet stilles i bero fra det tidspunkt, hvor evt. klage over afgørelsen er indgivet til VUC og indtil klagen er afgjort af STUK.

Alternativt: At driftsoverenskomstparten får mulighed for at klage til STUK over et skriftligt påbud.

Baggrunden er erfaringer med, at VUC'er i visse tilfælde har afgivet skriftlige påbud, der er usaglige eller omhandler bagatelartede forhold, eks. hændelige administrative småfejl.

Tilsynsvejledningen:

Vi foreslår, at det tydeliggøres yderligere i indledningen, at tilsynet skal tilrettelægges på et niveau, der balancerer ressourceforbruget for VUC og driftsoverenskomstparterne med tilsynets formål og udbytte.

Det fremgår af punkt 4.3 at tilsynsbesøg planlægges, når de ønskede oplysninger og forhold kun kan afdækkes ved fremmøde, hvilket vi finder er en afbalanceret tilgang.

Vi foreslår dog at det yderligere tydeliggøres, at uanmeldte tilsynsbesøg kun gennemføres når det er en begrundet antagelse om, at ønskede oplysninger og forhold kun kan afdækkes her-ved. Uanmeldte tilsynsbesøg er ressourcekrævende og konfliktproducerende og bør derfor kun anvendes, når det er nødvendigt.

Punkt 5: Skemaet over temaer for tilsynet:

Der er stadig en fejl i feltet: Geografisk dækningsområde/Hvad kan påses:

Til første sætning bør tilføjes: *med mindre der er tale om virksomhed, der gennemføres lokalt efter anmodning fra virksomheder mv.*

Henvendelser og spørgsmål om dette høringssvar bedes rettet til undertegnede.

På vegne af Fora, DOF, LOF, FOF og Daghøjskoleforeningen

Med venlig hilsen

Randi Jensen

rj@daghojskoler.dk

Tlf. 3333 0666